

Blodprov

Att ta blodprov är ett sätt att
a reda på om du är sjuk,

→ Visa bildspel

CT, datortomografi

n datortomograf är en

Barnrättsligt arbete för socioionomer i vården

Vilka är vi?

Socionomer i YSDH

- Även arbetat i socialtjänst eller skola?
- Främst / bara med vuxna patienter?
- Leg. hälso- och sjukvårdskurator?
- *Vad får vi inte missa idag?*

Region Uppsalas barnrättsombud

- Bakgrund
- Roll som rådgivare
- Policy och Aktivitetsplaner
- Projekt "Barnanpassad Vård" m.m

Några kuratorsroller i vården

- bedöma, stödja i egenvård / följsamhet
- familje-koordinator som polisen och UK barnsjukvård
(FLO family liaison officer)
- bevaka barnets rätt? Ombud?
- delta i risk- eller barnkonsekvensanalys?
- roll i orosanmälan (14:1 SoL)?
- klinisk roll för anhöriga barnet?
- SIP-koordinator när barn är pat?
- Förberedande roll vid barn-SIP?

Region Uppsala

Barnkonsekvensanalys - Barnrätt inför beslut

Datum: _____ Adresspostadress _____
Förnamn/Efternamn: _____ E-post: _____
Telefonnummer: _____

För du inte ska räkna ut? Det är det i 7:2 kap, segs rättsbesvär vänta.

1) Vilket ärende rör ärendet? Vilka rättsbesvär vänta på barn och unga.

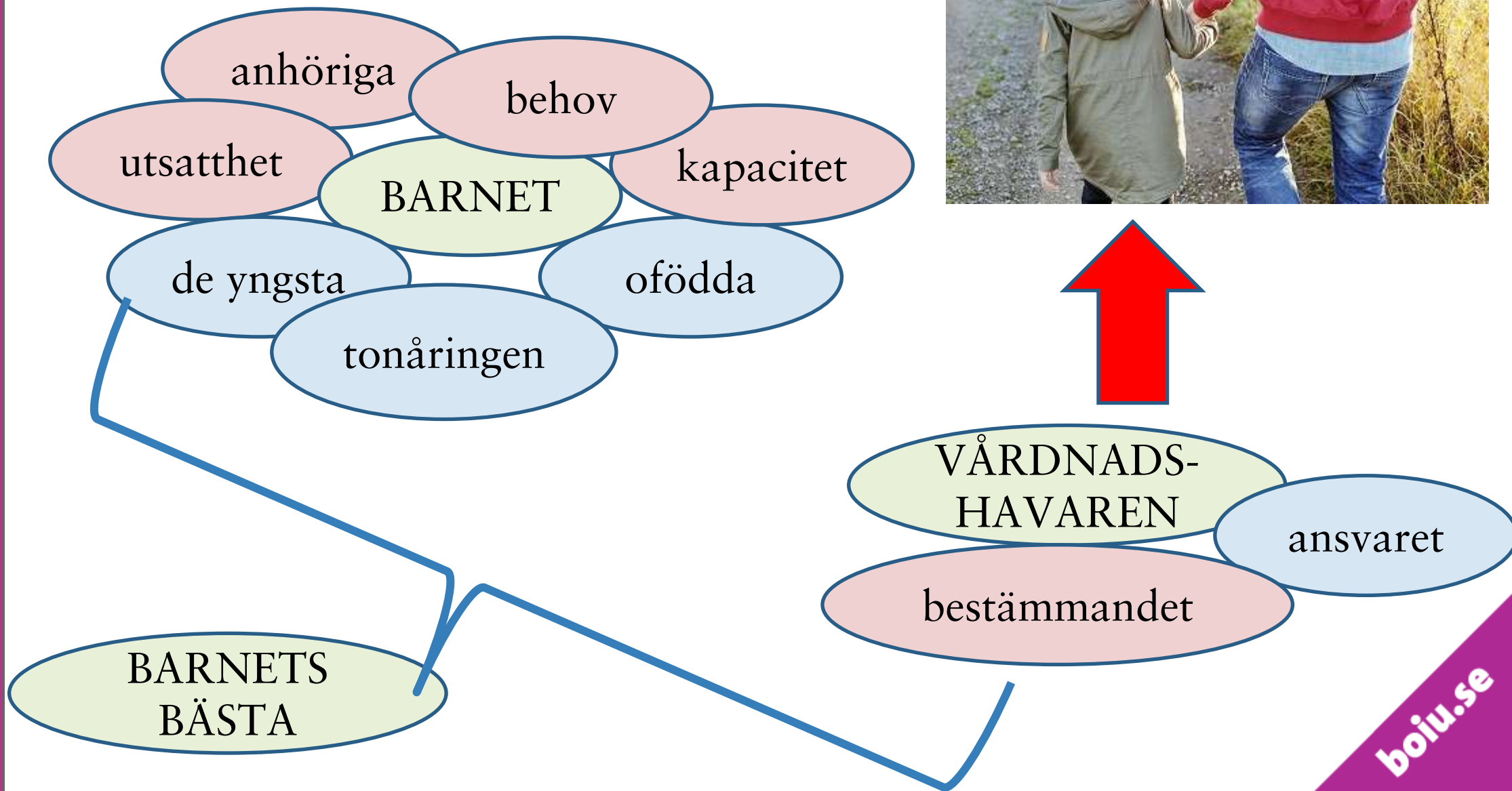
2) Vilka barn påverkas? Påverkas de? Behövs särskild behandling? MÅL 2:1 (v 2) och 15/
Vilket är den tillgång till rättigheter, särskilt om rättsbesvär vänta på barn och unga. MÅL 2:1 och 15/
Om du särskild behandling ska det motiveras. Skrivningens av förskolan. Barnkonsekvens 2

3) Behövs - vad behövs de berörda? 3) Utvärdering - vad betyder de berörda?
För att förstå vilka barn för de berörda behövs deras behov bedömas. Ta hänsyn till barnets föräldrar, den efterlevnad och de berörda lära. Barnet och andra barn och andra barnkonsekvensanalys. Barnkonsekvensanalys. MÅL 4:5 och 11:4 samt Barnkonsekvens art 12

4) Rätt till hjälp och samverkan. Fanns relevant lagar som reglerar frågan? Har föräldrar föräldrar till barnets rättsbesvär vänta på barn och unga?
MÅL 5:1 / MÅL 7/
Barnkonsekvens art 6, 18, 23, 24, 28
MÅL 7:7 och 7:8

Barn i vården

Barnrätt i vårdens lagar

OBS barnet har olika rättigheter som **anhörig** respektive **patient**.

Patientlag och hälso- och sjukvårdslag
När hälso- och sjukvård ges till barn ska barnets bästa särskilt beaktas.

Vården tar reda på
Så långt som möjligt klarlägga barnets inställning till aktuella vården eller behandlingen.
Tillmät betydelse i förhållande till ålder och mognad.

Vården beaktar barnets behov - i mötet med vuxen patient
Finns minderåriga barn?
Behov: information, råd, stöd?
Vad kan vården hjälpa till med?

Vården informerar
Barnet omfattas helt av kap 3 i PatL. + när patienten är ett barn ska även vårdnadshavaren få informationen.

Region Uppsala

Enskilt samtal barn

Syfte och omfattning
Syftet med denna roll är att säkerställa ett aktivt barn på en sjukhusvistelse enligt möjligheten i bestämmelser i lagstiftning om enskilda samtal med barn, sjukvårdande eller annan vårdpersonal.

Bakgrund
Samarbetet med barnet inom vård och omsorg är grundläggande för att uppfylla barnets rättigheter. Barnets rättigheter beskrivs i den lagstiftning som gäller för socialtjänst, hälso- och sjukvård, barnskola och barnomsorgen. År 2023 blev barnomsorgen en del av socialtjänsten. Detta innebär att barnets rättigheter förtydligas och stärks till större betydelse i samarbetet mellan vårdnadshavare och vårdpersonal som rör barn.

Barn ska ges möjlighet till delaktighet via rätten att få relevant information, att få ta del och att bli berörd på samma villkor som vuxna. Detta innebär att barnet ska ha rätt till information om sin vård och om sin situation. Detta innebär också att barnet ska kunna uttrycka sin åsikt och vara delaktig i beslut som rör sin vård och om sin situation. Detta innebär också att barnet ska kunna uttrycka sin åsikt och vara delaktig i beslut som rör sin vård och om sin situation.

Beskrivning
Barnsjukvårdsövervakande roll: information om möjligheter till samtal

Vården ska ge barnet tillgång till information om möjligheter till samtal

Det anhöriga barnet - och vårdnadshavaren

Vården beaktar särskilt barnets **behov** av **information** & **råd** & **stöd** ... OM förälder eller den barnet varaktigt bor med:

- har psykisk störning eller funktionsnedsättning
- allvarlig fysisk sjukdom eller skada
- missbruk (substans eller spel)
- utsätter/utsatt barnet (eller närstående) för våld/övergrepp
- oväntat avlider

Namn	Födelse	Adress	Telefon	E-post	Hälsa	Sjukvård	Utbildning	Arbete	Övrigt	Föräldrar	Vårdnadshavare	Övrigt
1. Maria Andersson	1978-01-01	12345678	08-12345678	maria@123.se	God	Inte	Uppsala	Inte	Inte	Inte	Inte	Inte
2. Anders Andersson	1978-01-01	12345678	08-12345678	andres@123.se	God	Inte	Uppsala	Inte	Inte	Inte	Inte	Inte
3. Emma Andersson	1978-01-01	12345678	08-12345678	emma@123.se	God	Inte	Uppsala	Inte	Inte	Inte	Inte	Inte

Vårdnadshavaren och det anhöriga barnet

Uppmärksamma

- ✓ Kolla Journalen - Master om minderåriga barn
- ✓ Fråga hur har barnen det
- ✓ Journalför samtycke eller överenskommelse

Information och Råd

- ✓ Fråga vad barnen vet.
Erbjud hjälp att förklara.
- ✓ Bedöm sjukdomsinsikt och förmåga att förklara för sitt barn.

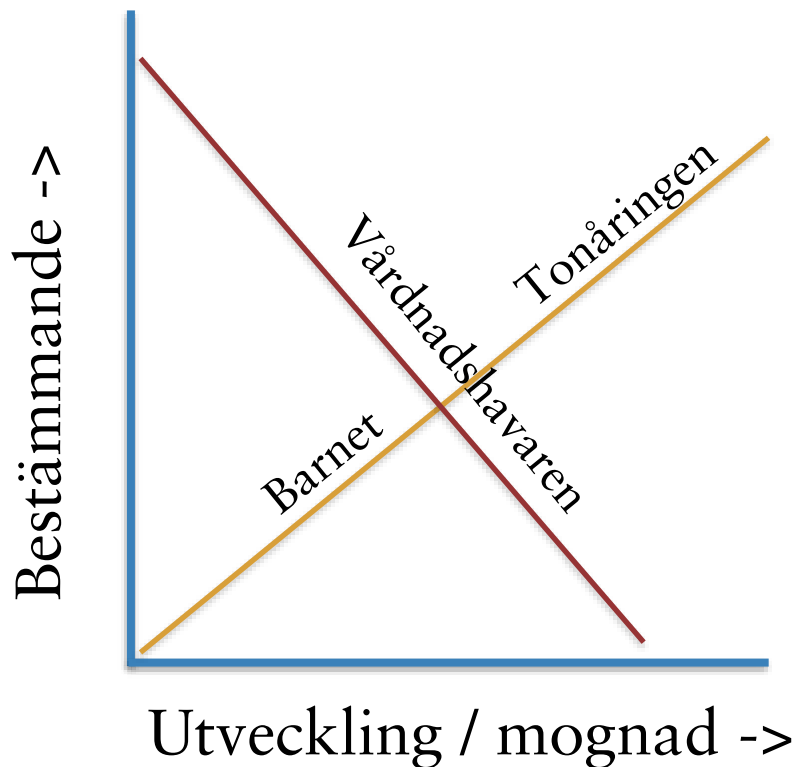
Stöd

- ✓ Erbjud stöd / hjälp utifrån behov, tex berätta för skolan

Barnet - Vårdnadshavaren - Bestämmandet

- söka vård själv?
- samtycke till vård?
- avstå vård?
- förfoga över sekretess?

6 kap 11§ Föräldrabalk
”Vårdnadshavaren har rätt och skyldighet att **bestäm**ma i frågor som rör **barnets personliga angelägenheter**. Vårdnadshavaren skall därvid i takt med barnets stigande ålder och utveckling ta allt större hänsyn till barnets synpunkter och önskemål.”

Artikel 5 barnkonventionen
/.../ att på ett sätt som står i överensstämmelse med den fortlöpande utvecklingen av barnets förmåga ge lämplig ledning och råd då barnet utövar de rättigheter som erkänns i denna konvention.

Sekretess ! ?

Offentlighets- sekretesslagen (OSL)

- sekretess gäller generellt (25 kap OSL) om det inte *står klart* att uppgiften kan utlämnas utan **men**.

Men för **vårdnadshavare** gäller 12 kap 3§ OSL

1. sekretessen gäller INTE om VH behöver uppgifterna för sitt uppdrag att bestämma enligt **föräldrabalken** (6 kap 11§)
2. MEN sekretess gäller om det *kan antas* att den underårige kan lida **betydande men**
3. OBS sekretess gäller också om barnet har ålder / mognad för situationen.
"Förfogar" då ensam eller tillsammans med VH över sekretessen.

Journalutlämning

- kopia kan begäras av VH. Menprövas.
- direktåtkomst för VH 0-12 år.
Samt för patient 16+

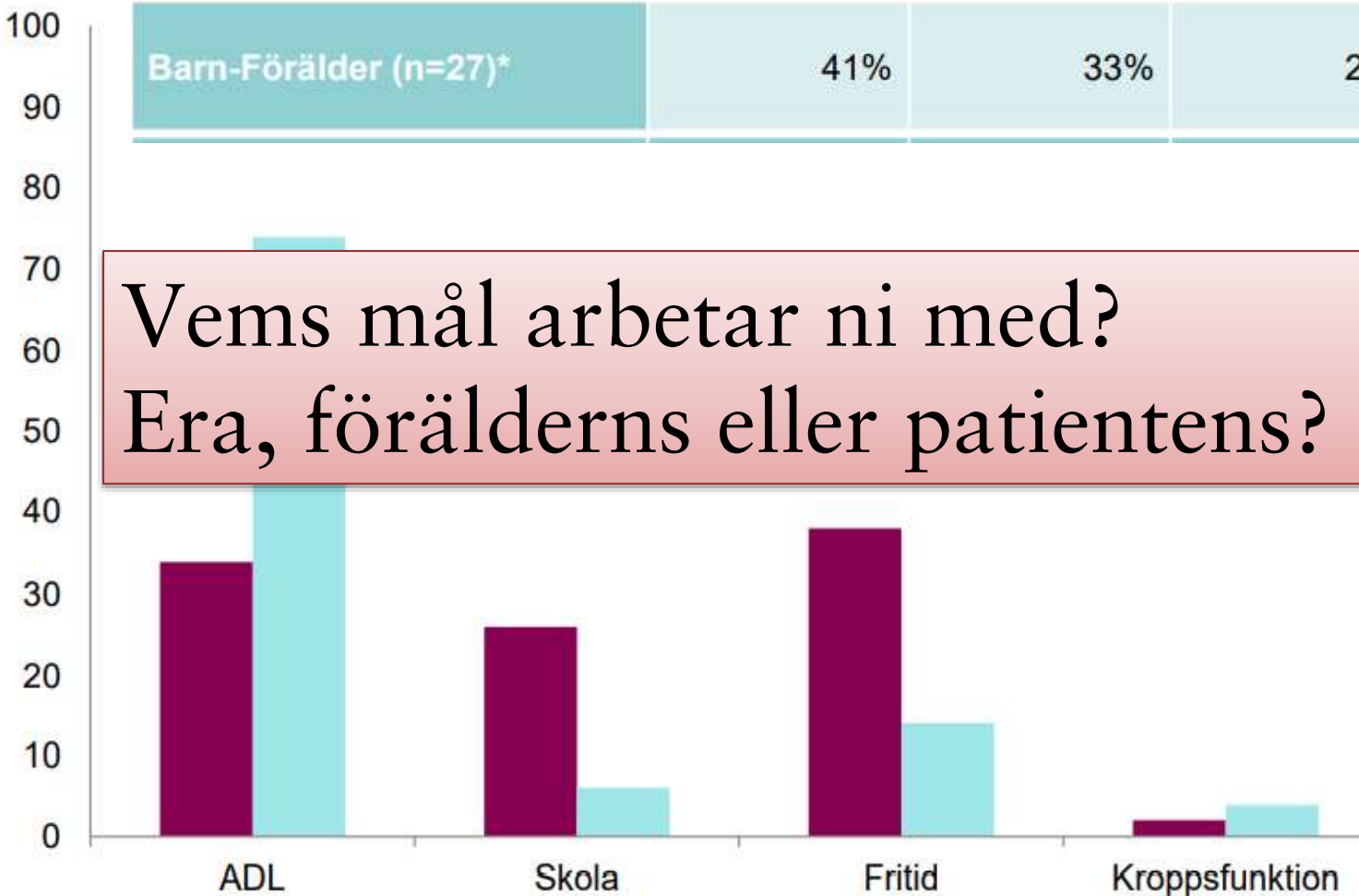
Delaktighet - mål - vårdnadshavare

	Inga mål lika	Ett mål lika	Två mål lika	Tre mål lika
Barn-Förälder (n=27)*	41%	33%	26%	0%

3 av 25 mål fick väljas.

Procent av totalt antal mål

Vems mål arbetar ni med?
Era, föräldrarnas eller patientens?

När patienten är ett barn ska barnets inställning till den aktuella vården eller behandlingen så långt som möjligt klarläggas.

Barnets inställning ska tillmätas betydelse i förhållande till hans eller hennes ålder och mognad.

Patientlagen 4 kap 3§

Kristina Vroland Nordstrand, KI, avhandling 2015.

Målen identifierade med PEGS Perceived Efficacy and Goal Setting System

Bedöma förmåga - kompetens - mognad

- bedöma mognadsålder och kognitiva förmågor
- bedöma *förståelsen* av för- och nackdelar, konsekvenser
- hur väl barnet *förstår* informationen och alternativ
- hur barnet hanterar *följdfrågor*

Gilick competence

- kapacitet att uttrycka sina åsikter på ett rimligt och självständigt vis.

FN:s Barnrättskommitté

- *bedöms från fall till fall*
- åtgärdens typ och storlek
- angelägenhetsgrad
- hur svårt att *ta ställning* till

Socialstyrelsens kunskapsstöd

SIP - barn - delaktighet

Börja alltid med trygghet + tillit + insyn.

Behov & Mål

Vad är viktigt för dig?

Vad tycker du?

Vad behöver du hjälp med?

Inventering

*Får jag hjälpa?
Hjälp mig förstå.*

*Vilka hjälper dig?
(tänk brett)*

Hur går det med dina mål?

Beslut & samtycke

Vilka behöver hjälpa dig nu? Hur?

Kan vi stötta dig att hjälpa dig själv?

Behöver andra (hjälpare) få information?

NU kan vi börja planera mötet.

Hur ser det ut hos er?

Samtycke för längre åtgärd är registrerat tidigt i journal, men ni förstår från tonåringen att hen inte är införstådd.

En vuxen patient gör dig rejält orolig för hur barnen har det. Du vill avvakta med orosanmälan tills du vet mer, och försökt hjälpa patienten.

Du är SIP-koordinator men förväntas göra allt jobb.

En orolig förälder hindrar förberedelser av en 10-årig patient inför hörselimplantat. Kan kurator hjälpa?

En vuxna patient vill inte att barnen ska veta att hon kommer att bli helt döv.

Kollegor från er samarbetsavdelning säger att de inte arbetar barnanpassat. Vem gör vad?

Tonåringen vill ha eget digitalt möte med dig. Går det?

Mer funderingar och länkar

Styr upp begreppen:

- **Samverkan** (mellan varandra)
- **Samarbete** (flera arbetar med gemensamt problem / patient)
- **Samordna** (flera arbetar i samma riktning)

Nationella Nätverket Barnanpassad Vård

- drygt 15 barnkliniker anslutna
- vill utöka till BUP & Hab

Nobab kunskapsbank - tre kortfilmer

Barnrätt i världens lagar

Filmerna nedan är en del i den kunskapsbank som föreningen [Nobab](#) bygger upp för er

Tack för mig.

boiu.se/region ungaexperter.se barnanpassadvård.se

martin.price@boiu.se 018-694499

facebook & twitter: “uppsalabarn”